Μία δυσεύρετη πανάκριβη Κερκυραία κοκέτα – Μιραμαρέτα

written by Δημήτρης Λεβέντης | 15.02.2021

Το όμορφο καμπριολέ αυτοκινητάκι στο φιλμάκι της British Pathe του 1964 που σταματά στο περίπτερο από το πλακάδο τ’ Αγιού είναι ένα μοντέλο της Φίατ που στην Ελλάδα κυκλοφορούσε με το χαϊδευτικό Μιραμαρέτα και που σήμερα αξίζει στις δημοπρασίες του Σόθμπυς όσο μια Πόρσε 991. 3000 κυβικών εκατοστών και 400 κρυμμένα άλογα Χοφβαρπνίρπς* στο πίσω καπό της έτοιμα να δαγκώσουν τον δρόμο.

Βασισμένο στο σκαρί από το κλασικό 600αράκι της Φίατ τελειοποιήθηκε σχεδιαστικά και κατασκευαστικά το 1958 από τα μολύβια και τα νυστέρια των εργαστηρίων της carrozzeria του Τζιασίντο Γκία που εκείνη την εποχή έστηνε τις Φεράρι και τις Λαμποργκίνι.

Η ιδέα στόχευε σ’ ένα παιχνιδιάρικο καλοκαιρινό τροχοφόρο που θα περίμενε στα λιμάνια τους σκαφάτους για έναν περίπατο ανάμεσα στους απλούς θνητούς, αυτοί ανώνυμοι συνηθισμένοι με ένα αυτοκίνητο ασυνήθιστο. Το μοντέλο ονομάστηκε Jolly μιας και απευθυνόταν κύρια στην αμερικάνικη αγορά αλλά οι Ιταλοί το βάφτισαν Spiaggietta, επειδή οδηγούσε στις παραλίες.

Δεν είχε πόρτες δείχνοντας το δρόμο στα μπάγκι, που ήρθαν δέκα χρόνια μετά και καθιερώθηκαν από τη θρυλική βόλτα στους αμμόλοφους του Στήβι με τη Φαίη Νταναγουαίη στο φίλμ του Νόρμαν Τζουίσον “Υπόθεση Τόμας Κράουν”.
Τα καθίσματα ήταν πλεγμένα με λυγαριά και για οροφή είχε μια πάνινη τέντα για τη προστασία από τον δυνατό ήλιο των διακοπών.

Πριν τους διάσημους χολιγουντιανούς** που αγόρασαν το αμάξι, ο Αριστοτέλης Ωνάσης καπάρωσε το πρώτο κομμάτι που βγήκε από την αλυσίδα παραγωγής κι ανεβοκατέβαινε την Φιλέρημο της Ρόδου που την επισκεπτόταν γιατί γεωγραφικά εξυπηρετούσε ως meeting point του εφοπλιστή με Άραβες πετρελαιάδες και μεσανατολίτες εμπόρους.

Ο Γεράσιμος Πατρονικόλας γαμπρός του Ωνάση από την ετεροθαλή αδελφή του Καλλιρόη νοικιάζει το Μιραμάρε της Ρόδου, που είχε ονομαστεί έτσι από τον Ιταλό κατοχικό κυβερνήτη Μάριο Λάγκο. “Mira MaRe” δηλαδή βλέπει θάλασσα και που είχε κατασκευαστεί από την οικογένεια Πολίτη με την αρχική ονομασία Grand Hotel Miramare.

Χτισμένο το 1925 στο κέντρο του κόλπου της Ιξιάς και στραμμένο προς το ηλιοβασίλεμα του νησιού, το νεοκλασικό αυτό κτήριο έμελλε να συνδέσει την ύπαρξή του με τα σπουδαιότερα γεγονότα που διαδραματίστηκαν στον τόπο τις επόμενες δεκαετίες.

Το Miramare ήταν το ξενοδοχείο των Πασάδων, των μεγαλεμπόρων, των βιομηχάνων και των Ελλήνων της Αιγύπτου. Σ’ αυτό φιλοξενήθηκαν διάφορες ελληνικές και ξένες προσωπικότητες όπως ο Ελευθέριος Βενιζέλος και ο Στρατηγός Νικόλαος Πλαστήρας. Κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οι Ιταλοί το χρησιμοποίησαν ως Διοίκηση των Αλπινιστών ενώ στη συνέχεια οι Άγγλοι ως Νοσοκομείο.
Το νοικιάζει με συμφέροντες όρους και βασίζεται στην τουριστική οργάνωση των έμπειρων Ιταλών που έχουν μεγάλο δίκτυο συνεργασίας με την Ευρώπη και την Ασία αλλά κυρίως έχουν εκπαιδεύσει κι εξασκήσει ένα πλατύ στελεχικό δυναμικό πολύγλωσσων ξενοδοχοϋπαλλήλων που αργότερα διηύθηναν τον τουρισμό στο νησί. Σε αντίθεση με την Κέρκυρα που έψαξε το δυναμικό της από ξενιτεμένους κορφιάτες των κρουζιεροπλοίων και των ξενοδοχείων του εξωτερικού…

Το 1958 ο Πατρονικόλας ξεκινάει και τελειώνει την επέκτασή του. Από 70 σε 450 κρεβάτια με πυρήνες μπαγκαλόουζ (όπως λέμε σε αρχαία ελληνικά τους οικίσκους γενικώς) μελετημένο από το τιμ του τεχνικού διευθυντή του νεοσύστατου και φιλόδοξου ΕΟΤ, αρχιτέκτονα Χαράλαμπου Σφαέλου μοντερνιστή με γαλλική σχεδιαστική παιδεία που υπό τη δική του καθοδήγηση άρχισε να υλοποιείται το πρόγραμμα ανέγερσης των «Ξενία».

Ο ίδιος μελέτησε τα ξενοδοχεία της Θάσου, της Υπάτης, του Αργοστολίου, της Τσαγκαράδας και της Κέρκυρας στο Κανόνι, εκεί που βρίσκεται το σημερινό πρώην Χίλτον/ Corfu Holiday ένα θαυμάσιο σεμνό πανάλαφρο κτήριο που κατεδαφίστηκε βάρβαρα. Από το 1967 ως το 1988 ήταν τακτικός καθηγητής στην Ανωτάτη Αρχιτεκτονική Σχολή του Παρισιού.

Τον διαδέχτηκε ο ανήσυχος και εμπνευσμένος μέχρι τότε βοηθός του Άρης Κωνσταντινίδης που μετατρέπει την υπηρεσία αυτή σε εργαστήριο αρχιτεκτονικής σκέψης με άξιους συνεργάτες σημαντικούς Έλληνες μάστορες της γραφίδας.
Η συνολική προσέγγιση βασίστηκε σε ένα στέρεο και ουσιαστικό θεωρητικό υπόβαθρο που παρουσιάζεται μέσα από τα κείμενα του όπου αναλύεται η προσέγγιση για την επιλογή του κατάλληλου χώρου και προσανατολισμού, η σημασία της ένταξης στο τοπίο, η σχέση του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, η απλότητα και σαφήνεια της μορφής, η ειλικρίνεια στη χρήση των υλικών, η τυποποίηση στην κατασκευή αλλά και η επιθυμία για την ένταξη των μονάδων αυτών στη ζωή του κάθε τόπου.

Η Ρόδος προχωρά γερά και ο Πατρονικόλας αγοράζει την έκταση στα Μωραΐτικα γιατί βλέπει ότι η Κέρκυρα με το “τράβηγμα” των Γάλλων του Μεντιτερανέ προσφέρεται για μαζικό τουρισμό και όχι μόνο βορειοευρωπαίους και Βρετανούς αριστοκράτες.

Εδώ το τιμ του Σφαέλλου με επικεφαλής τον αρχιτέκτονα – γλύπτη Γιώργη Λαμέρα, τολμά και σχεδιάζει τα πρώτα διόροφα μπανγκαλόουζ στην Ελλάδα και την πρώτη εκτός σχεδίου μεγάλη μονάδα στο νησί με έντονη τη σφραγίδα του ύστερου ελληνικού μοντερνισμού.

Η μονάδα εγκαινιάστηκε παρουσία του ίδιου του πρωθυπουργού Καραμανλή το καλοκαίρι του ‘60 και που το 1980 φιλοξενεί τη συνάντηση των ευρωπαίων σοσιαλδημοκρατών Μιτεράν, Κράξι, Σοάρες και Γκονζάλεθ μαζί με τον Παπαντρέα που την επόμενη δεκαετία θα αλώσουν τις εξουσίες κι αφού χρεοκόπησαν ηθικά και κοινωνικά προκάλεσαν την υπερδεξιά σημερινή στροφή.
Δεν ήταν τυχαία βέβαια η επιλογή του τόπου της διάσκεψης μιας κι ο Εθνικός μας Εραστής συνδεόταν τότε με τη θυγατέρα του Πατρονικόλα, τη γοητευτική Μαριλένα που εξακολουθεί να διατηρεί το εργαστήρι ζωγραφικής σε πορσελάνη “M.P Porcelain”.

Ένα αέρινο ελαφρύ συγκρότημα που βεβηλώθηκε άγρια και άγαρμπα από τους νέους ιδιοκτήτες και τους συμβουλάτορές τους και που θα μας απασχολήσει σε επόμενη προσέγγιση. Με τον ίδιο τρόπο σφαγιάστηκε από της ίδιας νοοτροπίας βλαχοντίσκο επενδυτές και το αδερφάκι του στη Ρόδο προκαλώντας τη μήνι της τοπικής κοινωνίας. Αντίδραση που δεν έγινε εδώ μιας και η πρόσφατη ιστορία πριν 50-60 χρόνια δεν αποτελεί για μας αντικείμενο μελέτης και συντήρησης. Μας αρκούν τα κάστρα, οι μπάντες και ο πολιούχος.

Προφανώς ο ενθουσιασμένος από το Jolly 600αράκι Ωνάσης, κυκλοφορεί στη Ρόδο ημίγυμνος στο βολάν του και συστήνει το αυτοκινητάκι στον γαμπρό του κι αυτός αγοράζει δύο κομμάτια που νοικιάζονται στη ρεσεψιόν του ξενοδοχείου της Κέρκυρας και έτσι παίρνουν και το όνομα “Μιραμαρέτες” ακολούθησαν κι άλλες που σκόρπισαν στο νησί ιδιαιτέρα μετά την επενοικίαση του Μιραμάρε των Μωραίτικων στην ελβετική Γκάουερ που είχε στήσει και μανατζάριζε το Κορφού Παλάς τα τροχοφόρα με την τέντα έσκασαν και στην παραλιακή της Γαρίτσας.

Μετά πουλήθηκαν πακέτο στην εταιρεία ενοικίασης αυτοκινήτων του Γιαννόλα που είχε φέρει πρώτος τις πανέμορφες κατακόκκινες Σκόντα Οκτάβια καμπριολέ καθώς και τα ελληνικής σχεδίασης και παραγωγής τρίτροχα Άττικα.
Αργότερα ο Ωνάσης προμηθεύτηκε κάποια κομμάτια Jolly de plage όπως αποκαλούνταν πλέον για την εσωτερική κυκλοφορία στον Σκορπιό και τις περαντζάδες στο Νυδρί. Ήδη είχαν πουληθεί καμιά τριανταριά για το νησί Καταλίνα στην Καραϊβική σαν ταξί των πλούσιων γιωτάδων.

Περνώντας από έναν δρόμο με συνεργεία πίσω από τις αντιπροσωπείες της Κηφισιάς εδώ και δέκα χρόνια ήταν εκεί σ’ ένα πεντακάθαρο γκαράζ. Γυαλισμένη στο απαλό της τυρκουάζ το χρώμα που είχαν οι Κερκυραίες κοκέτες, άψογη σαν καινούργια έστεκε μια Μιραμαρέτα φυλακισμένη εκεί από κάποιον συλλέκτη.
Ρώτησα αν πουλιέται. Ο μηχανικός με κοίταξε λες και ήρθα από το Άλφα του Κενταύρου.
«Αστειεύεσαι», μου λέει. «Δεν πουλιέται είναι ανεκτίμητη. Άσε καλύτερα. Την έχει ένας μεγιστάνας και κάνει την επίδειξή του άμα δεξιώνεται celebrities στην παραθαλάσσια καλύβα του».
Χάρηκα όμως που την αποκάλεσε με το όνομα που την ξέραμε εμείς: Μιραμαρέτα.
Χάιδεψα το κοκάλινο βολάν και τον επιδαπέδιο μοχλό ταχυτήτων που ανέδυαν ακόμα εκείνη τη μυρωδιά των χρόνων της αθωότητας.

Ώστε ήταν γνωστή κι εδώ σ’ αυτό το ξερό αφιλόξενο μέρος που δεν κοιτάζει θάλασσα. Δεν ήταν δύσκολο να βρω, πως τελευταία πουλήθηκε στην Αριζόνα μία αντί 174 χιλιάδων δολαρίων μιας και δεν υπάρχουν παρά μια εκατοστή σε όλο τον κόσμο. Συνώνυμες εκείνου του λιγοστού αλλά ποιοτικότατου Τουρισμού που μόλις άρχιζε να αλώνει το νησάκι μας.

** τα φτερωτά άλογα των βαλκυριών*
*** Φίρμες που είχαν σπεύσει ν΄ αγοράσουν την ” Jolly de plage” ήταν οι Γιούλ Μπρύνερ, Γκρέης Κέλλυ, Μαίρη Πίκφορντ, Μαίη Γουέστ ο ίδιος ο Ανιέλι.*
**** Οι “επενδυτές” νέας κοπής απαλλαγμένοι από κάθε έλεγχο είναι τρομερά βιαστικοί για υπερκέρδη με παράλληλο φούσκωμα κρεβατιών και τετραγωνικών. Γι’ αυτό και οι επεμβάσεις τους είναι τσαπατσούλικες, άπνοες και πολλές φορές τελείως ηλίθιες συνήθως από ξένους καράσχετους εραστές της γυψοσανίδας και του φελιζόλ καταστρέφουν ολόκληρες ιστορικές μονάδες.*